

Paraplubestemmingsplan 'Kwetsbare gebiedskwaliteiten Gemeente Gennep'

Plan ROS

Adviesbureau voor ruimtelijke plannen

Torenallee 20 (Strijp-S)

5617 BC Eindhoven

www.planros.nl

Toelichting

Paraplubestemmingsplan Kwetsbare gebiedskwaliteiten Gemeente Gennep

Versie: vaststelling, september 2019

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1. Inleiding.....	4
1.1 Aanleiding.....	4
1.2 Plangebieden en vigerende bestemmingsplannen	4
1.3 Leeswijzer	5
Hoofdstuk 2. Beleidskader	6
2.1 Cultuurhistorie en landschap.....	6
Hoofdstuk 3. Juridische vormgeving	9
3.1 Digitaal bestemmingsplan	9
3.2 Verbeelding en Regels	9
Hoofdstuk 4. Financiële aspecten	10
Hoofdstuk 5. Procedure en maatschappelijke uitvoerbaarheid	11
5.1 Bekendmaking ex artikel 1.3.1 Bro	11
5.2 Overleg ex artikel 3.1.1 Bro.....	11
5.3 Zienswijzen.....	11
Bijlagen bij de toelichting.....	12
Bijlage 1. Compensatiematrix Bomen	12

Hoofdstuk 1. Inleiding

1.1 Aanleiding

De omgevingskwaliteit van het Maasdal en aanpalend landschap staat toenemend onder druk vanwege de maatregelen in het kader van het Deltaprogramma Rivieren - klimaatopgave hoogwaterveiligheid 2050/2100. Het is daarom wenselijk om in de gemeente Gennep ruimtelijk kwetsbare dijkzones aan te wijzen ter bescherming van de aanwezige unieke gebiedswaarden. Deze zeven unieke gebieden of kwetsbare dijkzones betreffen: de dam tussen Niers en Spiekerbeek, de Hamsebrugweg, de crevasse Achterbroek, Beekdal Schraveltsche beek-Spiekerbeek-Aaldonkse beek, de Maaskemp, Kasteel Heijen en de steilrand Diekendaal-Hengeland.

Een hoogwaardige omgevingskwaliteit is een essentiële voorwaarde voor plezierig wonen en ligt ten grondslag aan een florierende vrijetijdseconomie. Toerisme, recreatie, kunst en cultuurhistorie zijn belangrijke speerpunten van Gennep. Om een eventuele aantasting van de unieke gebiedswaarden in de ruimtelijk kwetsbare dijkzones te voorkomen dan wel te beperken, is dit paraplubestemmingsplan opgesteld.

Paraplubestemmingsplan

In dit paraplubestemmingsplan wordt een uniforme juridisch-planologische regeling vastgelegd, zodat de unieke gebiedswaarden van de gemeente Gennep binnen de kwetsbare dijkzones worden beschermd. Dit paraplubestemmingsplan bestaat uit een verbeelding met bijbehorende regels, vergezeld van deze toelichting.

1.2 Plangebieden en vigerende bestemmingsplannen

De zeven unieke gebiedswaarden zijn in dit paraplubestemmingsplan als afzonderlijke plangebieden opgenomen. Binnen de plangebieden gelden op het moment van terinzagelegging van dit ontwerpbestemmingsplan verschillende bestemmingsplannen. Dit betreffen:

Bestemmingsplan	IMRO-IDN	Vastgesteld op:
Buitengebied Gennep	NL.IMRO.0907.BP10001ALGBUI-VA01	03-04-2012
Reparatie- en Veegbestemmingsplan Buitengebied	NL.IMRO.0907.BP13037REPABUI-VA02	20-02-2014
Koningsven – De Diepen	NL.IMRO.0907.BP12029KONINGSVBUI-VA01	17-02-2014
Kern Heijen 2016	NL.IMRO.0907.BP15053KERNHEI-VA01	23-01-2017

Voor bestemmingsplannen die na deze datum worden vastgesteld (of al zijn vastgesteld, maar nog niet in werking zijn getreden) geldt het paraplubestemmingsplan niet. In deze bestemmingsplannen zijn/worden de betreffende regelingen al opgenomen.

1.3 Leeswijzer

Deze toelichting bestaat uit vijf hoofdstukken. Na deze inleiding volgt hoofdstuk 2 waarin een beschrijving van het beleid is opgenomen. Hoofdstuk 3 bevat de juridische vormgeving. Hoofdstuk 4 gaat in op de economische uitvoerbaarheid. Hoofdstuk 5 gaat ten slotte in op de gevolgde procedure, inclusief een paragraaf over de maatschappelijke uitvoerbaarheid.

Hoofdstuk 2. Beleidskader

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het beleid dat relevant is voor dit paraplubestemmingsplan. Dit betreffen cultuurhistorische en landschappelijke kenmerken van de gemeente Gennep, zoals verwoord in het als bijlage aan de regels gehechte 'Beleidskader Hoogwaterveiligheid en het borgen van kwetsbare gebiedskwaliteiten'.

Voorts is specifiek voor de in onderhavig bestemmingsplan 'aangewezen' kwetsbare gebieden een Compensatiematrix Bomen opgesteld welke – vergezeld door een instructietoelichting - als bijlage aan deze toelichting is gehecht. Deze berekeningsmethodiek zal wordt toegepast in het geval van een onrechtmatige of onvermijdelijke ruimtelijke ingreep binnen onderhavig plangebied waardoor schade aan bomen ontstaat. De berekening vormt de basis voor overleg.

In het geval van een onrechtmatige of onvermijdelijke ruimtelijke ingreep binnen onderhavig plangebied waarbij anderszins schade aan natuur of landschap ontstaat zal overleg over compensatie plaats dienen te vinden.

2.1 Cultuurhistorie en landschap

De geofysische typologieën van het Gennepse landschap waar op basis van dit paraplubestemmingsplan met respect mee dient te worden omgegaan zijn:

a. De stuwwal en de kwelzone onderlangs

De voorkant van dit pregnant driedimensionale natuurlijke grondlichaam vormt de begrenzing van de rivierterrasvlakte die Lob van Gennep wordt genoemd. De stuwwal verheft zich tot 80 meter hoogte boven het laagste punt van de rivierterrasvlakte en is een aardkundig monument. Het reliëf van deze dominante steilrand is getekend door diep ingesneden smeltwaterdalen met aan de voet alluviale afzettingen die uitwaaiëren in de aanpalende vlakte. In deze dalen manifesteren zich bronnen, sprengen en beken gevoed door helder kwelwater die uitlopen in de zompige venige kwelzone onderlangs de stuwwal. Deze veenzone, het Koningsven geheten, wordt in de komende jaren weer in haar oorspronkelijke verschijningsvorm hersteld – hoogwaardige natuurontwikkeling van een in Nederland zeldzaam ecotoop.

b. De rivierterrasvlakte

Deze vlakte is dooraderd met een complex stelsel van vlechtende stroomgeulen en terrasrestruggen, ooit gevormd door de Rijn. In deze periode was de Maas nog een zijstroom van de Rijn. De terrasvlakte heeft ter plaatse van de Lob van Gennep een duidelijke komvorm en is het laagst aan de voet van de stuwwal (kwelzone). Een laagte die naar het noorden toe in hoogte afneemt. Het oerstelsel van vlechtende stroomgeulen is op de Algemene Hoogtekaart Nederland goed te zien zijn, maar in het veld soms minder goed herkenbaar of aanwijsbaar. Wel duidelijk waarneembaar is een 'jongere' stroomgeul alwaar de Rijn zich in warmere perioden dieper insneed en meanderde. Deze geul vormt nu het beekdal van de Schraveltsche beek, meer benedenstrooms successievelijk Spiekerbeek en Aaldonksche Beek geheten.

c. De Maasgeulen en haar zijtakken

Net zoals de Rijn heeft de Maas zich, onder invloed van klimaatfluctuaties, naar een steeds lager terrasniveau gewerkt. Tijdens het Holocene – gekenmerkt door een opvallende klimaatverbetering – heeft de Maas traag meanderend het huidige diepe Maasdal gevormd. Het Maasdal kent een lineair stelsel van nevengeulen, terrasrestruggen en oeverwallen. In de oude geulen direct langs het Midenterras stromen meestal (kwel)beken uit het achterland. Bij hoogwater stromen de nevengeulen mee met de hoofdstroom van de Maas. De Niers stroomt in een oude Rijngeul en heeft zich op vergelijkbare wijze diep ingesneden en markante steilranden afgeschuurd. De Niers is een veelzijdig waardevolle natuurlijke structuurdrager en als zodanig juridisch planologisch beschermd. De Kroonbeek en de Tielebeek zijn van origine kunstmatige waterlopen, gegraven bij de ontginningen van de venige kwelzone onderlangs de stuwwal.

d. De Maasterrassen en de karakteristieke steilranden

De Maas heeft zich met name in de Slenk van Venlo trapsgewijs ingesleten en daarbij het zo kenmerkende Maasterrassenlandschap gecreëerd. Zo heeft de Holocene Maas het midenterras soms vergaand afgeschuurd, waarbij hoge steilranden zijn ontstaan die een abrupte overgang van het Maasdal naar de hogere droge gronden markeert. De steilranden zijn hoog waardevolle aardkundige fenomenen die beslist niet aangetast of geïncorporeerd mogen worden bij dijk aanleg dan wel dijkverzwaring.

e. De rivierduinen

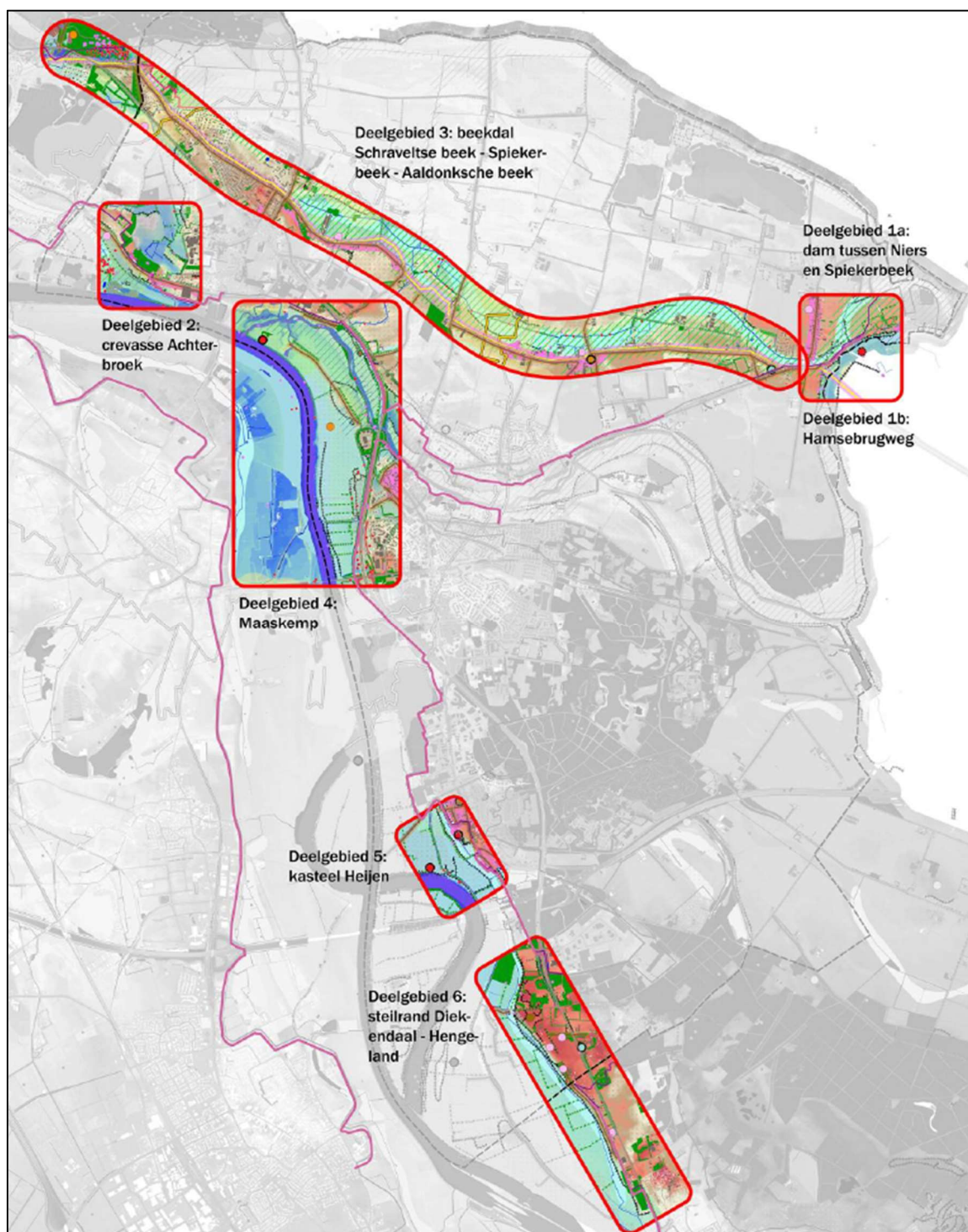
In de laatste koude fase van het Weichselien verstoof zand uit de droge rivierbeddingen en werden oeverwallen en terrasruggen bedekt met soms metershoge stuifduinen. In het Holocene kreeg de wind door antropogene ontbossing opnieuw grip op de bodem en verstoven dekzanden tot markante paraboolduinen.

Beoordeling

De hiervoor opgetekende cultuurhistorische en landschappelijke waardevolle kenmerken zijn in dit paraplubestemmingsplan geborgd binnen zeven verschillende deelgebieden met daaraan gekoppelde regels. Op navolgende kaart zijn deze deelgebieden weergegeven en een uitgebreide analyse (dienend als beleidskader) van deze gebieden is als bijlage aan de regels gehecht.

Eén en ander met dien verstande dat het bevoegd gezag zich committeert aan na de vaststelling van het 'Beleidskader Hoogwaterveiligheid en het borgen van kwetsbare gebiedskwaliteiten' en vóór de vaststelling van onderhavig bestemmingsplan goedgekeurde en onherroepelijke projectplannen.

Bij onrechtmatige of onvermijdelijke ruimtelijke ingrepen binnen onderhavig plangebied kan schade aan bomen ontstaan. Wanneer schade ontstaat, wordt voornoemde 'Compensatiematrix Bomen' (bijlage) toegepast. Met de matrix wordt een totaalbedrag aan vervangingskosten per boom uitgerekend, bestaande uit de basiswaarde van de boom plus een toeslag voor de specifieke waarden. Deze kosten worden verhaald op de initiatiefnemer.

Kaart 1: de verschillende deelgebieden (plangebieden)

Hoofdstuk 3. Juridische vormgeving

3.1 Digitaal bestemmingsplan

Bij het maken van een paraplubestemmingsplan is van belang of het paraplubestemmingsplan ook van toepassing is op geldende bestemmingsplannen die niet zijn gedigitaliseerd. Dit is niet het geval. Om die reden wordt alleen een digitaal paraplubestemmingsplan opgesteld en vastgesteld.

3.2 Verbeelding en Regels

Verbeelding

Op de verbeelding zijn alle gronden die behoren de genoemde kwetsbare gebieden binnen de gemeente Gennep met een dubbelbestemming aangeduid. Deze gebieden zijn tevens als plangebiedgrens aangeduid. In de regels is vervolgens het toepassingsbereik opgenomen van deze dubbelbestemming.

Regels

Artikel 1 Begrippen

In dit artikel zijn de begrippen opgenomen die in de regels worden gebruikt.

Artikel 2 Reikwijdte

Artikel 2.1 regelt op welke bestemmingsplannen de regels van toepassing zijn. Er is een tabel met de van toepassing zijnde (digitale) bestemmingsplannen opgenomen.

Artikel 3 Waarde - Gebiedskwaliteiten

In dit artikel is opgenomen dat de op deze gronden voorkomende cultuurhistorische en/of aardkundige waarden ter plaatse van de dubbelbestemming 'Waarde - Gebiedskwaliteiten' zijn beschermd tegen verschillende vormen van fysieke ingrepen in het landschap. Het bevoegd gezag kan hiervan afwijken met een omgevingsvergunning, met dien verstande dat het bevoegd gezag zich committeert aan na de vaststelling van het 'Beleidskader Hoogwaterveiligheid en het borgen van kwetsbare gebiedskwaliteiten' en vóór de vaststelling van onderhavig bestemmingsplan goedgekeurde en onherroepelijke projectplannen.

Artikel 4 en 5 Overgangsregels en slotregel

In deze regels zijn het (verplichte) overgangsrecht en de slotregel opgenomen.

Hoofdstuk 4. Financiële aspecten

Bij de vaststelling van een bestemmingsplan, waarin ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt, dient de gemeenteraad eveneens een exploitatieplan vast te stellen. Dit heeft te maken met de wettelijke verplichting om de kosten, die de gemeente moet maken om deze ontwikkeling mogelijk te maken, te verhalen op de eigenaar/ontwikkelaar. In dit paraplubestemmingsplan wordt echter geen bouwplan mogelijk gemaakt als bedoeld in artikel 6.12 Wet ruimtelijke ordening jo artikel 6.2.1 Besluit ruimtelijke ordening. Kostenverhaal is hier dan ook niet aan de orde.

Hoofdstuk 5. Procedure en maatschappelijke uitvoerbaarheid

5.1 Bekendmaking ex artikel 1.3.1 Bro

De gemeente heeft de voorbereiding van dit paraplubestemmingsplan conform artikel 1.3.1 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) bekend gemaakt.

5.2 Overleg ex artikel 3.1.1 Bro

Op grond van artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) moeten burgemeester en wethouders bij de voorbereiding van een bestemmingsplan overleg plegen met de besturen van betrokken gemeenten en waterschappen en met de rijks- en provinciale diensten die betrokken zijn bij de zorg voor de ruimtelijke ordening of belast zijn met de behartiging van belangen welke in het plan in het geding zijn. In dit kader is vooroverleg gevoerd met Rijkswaterstaat, provincie Limburg en Waterschap Limburg. In de als bijlage opgenomen Nota van vooroverleg staat de reactie op de ingediende vooroverlegreacties.

5.3 Zienswijzen

De formele bestemmingsplanprocedure is gestart met de ter inzage legging van het ontwerpbestemmingsplan. Er is één zienswijze ingediend, welke in de als bijlage aan onderhavige toelichting gehechte Zienswijzennota is samengevat en beantwoord.

Bijlagen bij de toelichting

Bijlage 1. Compensatiematrix Bomen

Bijlage 2. Instructie Compensatiematrix Bomen